

תעודה

קובץ מחקרים של ביה"ס למדעי היהדות
ע"ש חיים רוזנברג

ג

מחקרים בספרות התלמוד בלשון חז"ל ובפרשנות המקרא

בעריכת

מרדכי עקיבא פרידמן אברהם טל גרשון ברין

אוניברסיטת תל-אביב
מפעלים אוניברסיטאיים ● תשמ"ג

©
By University Publishing Projects
Printed in Israel

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר למדעי היהדות ע"ש חיים רוזנברג

חברי מערכת הסדרה :

ישראל לוין
יהודה ניני
מרדכי עקיבא פרידמן
דניאל קארפי

יוסף בן שלמה
גרשון ברין
משה גיל
אהרן דותן

תוכן העניינים

- אברהם גולדברג :
9 דבי ר' עקיבא ודבי ר' ישמעאל בספרי דברים א-נ"ד
ידידה דינרי :
17 חילול הקודש ע"י נידה ותקנת עזרא
נח עמינח :
39 לדרכי השתלשלות לשונות אמוראים בבבלי
משה עסיס :
57 לנוסח הרא"ף במסכת שקלים (נוסח הפנים של מהדר"ק)
מרדכי ע' פרידמן :
71 משו"ת רב האי גאון - קטעים חדשים מן הגניזה
צבי מ' רבינוביץ :
לצורתו הקדומה של מדרש
83 שיר השירים רבה (לפי קטעי הגניזה)
יעקב שפיגל :
91 לשונות פירוש והוספות מאוחרות בתלמוד הבבלי
דניאל בוירין :
113 ללקסיקון התלמודי II
זאב בן חיים :
121 קטע מן "מימר מרקה" בנוסח לא ידוע
משה בר־אשר :
עיונים ראשונים בלשון חכמים
139 המשתקפת בכתב־יד רומי 32 לספרי במדבר

- אברהם טל:
מתרומתה של הארמית השומרונית
167 להבנת העברית של הפייטנים הקדמונים
- הדסה שי:
קטע של מילון-תזאורוס עברי-ערבי ללשון המשנה מן המאה ה־14
181 (או ה־15) שמחברו אנונימי
- גרשון ברין:
215 קווים לפירוש התורה של ר' יהודה החסיד
- יעקב ליכט:
227 לדרכו של הרמב"ן
- ישעיהו מאורי:
על יחסו של תרגום התורה המיוחס ליונתן בן עוזיאל למקורות
235 ההלכה
- פינחס קרני:
251 דימויים מרכזיים בתיאוריה האליגוריסטית של פילון
- יוספה רחמן:
261 עיבוד מדרשים בפירושו של רש"י לתורה
תקצירים באנגלית

הקדמה

בית־הספר למדעי היהדות על־שם חיים רוזנברג מגיש בזה את הספר השלישי בסדרת 'תעודה'. הכרך שלפנינו מכנס מחקרים מתחומים קרובים זה לזה: בספרות התלמוד לרבדיה, בלשון חז"ל ובחקרי לשון הסמוכים לה ובפרשנות המקרא. שאיפתנו היא, שפרסום זה יצליח לקדם את המחקר במדעי היהדות בכלל ובכל אחד מתחומי המחקר המיוצגים בו, ונזכה לקיים בכך את דברי חז"ל 'אין התורה נקנית אלא בחבורה' (ברכות סג ע"ב).

חובה נעימה לנו להודות לאלה שתמכו בנו במלאכתנו: לפרופ' יוסף גורני, שהיה ראש ביה"ס, בשעה שהוחלט להוציא ספר זה לאור, לפרופ' משה גיל, ראש ביה"ס היום, ולמר גדעון שפיגל, מזכיר ביה"ס.

המערכת

תליאביב, טבת תשמ"ג